

Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Συμμετοχή Δημοσίων Φορέων

Ο νόμος 5037/2023 αναδομεί το καθεστώς των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας (ΚΑΕ) στην Ελλάδα, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες για τη συμμετοχή δημοσίων και ιδιωτικών φορέων στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η παρούσα μελέτη εξετάζει τις νομικές προϋποθέσεις και τις δυνατότητες συμμετοχής των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων στις ενεργειακές κοινότητες.

Νομοθετικό Πλαίσιο - Νόμος 5037/2023

Κύρια Χαρακτηριστικά του Νέου Νόμου

Με τον νόμο 5037/2023 που τέθηκε σε ισχύ στις 29 Μαρτίου 2023, το καθεστώς των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας αναδομήθηκε ριζικά. Οι ΚΑΕ ρυθμίζονται πλέον στον νόμο 3468/2006, στο νέο Κεφάλαιο ΒΑ' που περιλαμβάνει τα άρθρα 6B έως 6Z.

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο διευρύνει σημαντικά τις δυνατότητες συμμετοχής διαφόρων κατηγοριών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεων που ανήκουν σε αυτούς.



- ⓘ Η νομοθετική αναδιάρθρωση αποτελεί μέρος της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την επίτευξη των στόχων κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Άρθρο 6Γ - Μέλη Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας

Το άρθρο 6Γ του νόμου 3468/2006 αποτελεί το κεντρικό άρθρο που ορίζει ποιοι μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη σε Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας. Η διάταξη αυτή προστέθηκε με το άρθρο 47 του νόμου 5037/2023 και αντικατοπτρίζει την παράγραφο 1 του άρθρου 22 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

1 Δικαίωμα Συμμετοχής Τελικών Πελατών

Οι τελικοί πελάτες έχουν το θεμελιώδες δικαίωμα να συμμετέχουν σε ΚΑΕ διατηρώντας παράλληλα όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν ως τελικοί πελάτες ενέργειας.

2 Περιορισμός για Ιδιωτικές Επιχειρήσεις

Για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις ισχύει ο σημαντικός περιορισμός ότι η συμμετοχή σε ΚΑΕ δεν μπορεί να αποτελεί την κύρια εμπορική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Κατηγορίες Μελών ΚΑΕ

Φυσικά Πρόσωπα

Φυσικά πρόσωπα με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων υπαλλήλων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης.

- Πολίτες με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα
- Δημόσιοι υπάλληλοι
- Εργαζόμενοι ιδιωτικού τομέα

Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

OTA α' και β' βαθμού, επιχειρήσεις που ανήκουν σε OTA, καθώς και ενώσεις OTA, εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

- Δήμοι και Περιφέρειες
- Επιχειρήσεις OTA
- Ενώσεις OTA

Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

MME που πληρούν τα κριτήρια του ευρωπαϊκού ορισμού για μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Μικρές επιχειρήσεις
- Μεσαίες επιχειρήσεις
- Καινοτόμες επιχειρήσεις

Συμμετοχή ΟΤΑ και Επιχειρήσεων ΟΤΑ

Δικαίωμα Συμμετοχής

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας σύμφωνα με την περίπτωση β' του άρθρου 6Γ. Αυτό το δικαίωμα επεκτείνεται και στις επιχειρήσεις που ανήκουν σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού, καθώς και στις ενώσεις ΟΤΑ.

Η συμμετοχή των ΟΤΑ στις ΚΑΕ αποτελεί μια στρατηγική ευκαιρία για την τοπική ανάπτυξη και την προώθηση της ενεργειακής αυτονομίας των τοπικών κοινωνιών. Μέσω της συμμετοχής τους, οι ΟΤΑ μπορούν να συμβάλλουν στην επίτευξη των εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.



Η συμμετοχή των ΟΤΑ στις ΚΑΕ ενισχύει τη δημοκρατική συμμετοχή των πολιτών στις ενεργειακές αποφάσεις.

01

Προϋποθέσεις Συμμετοχής

Οι ΟΤΑ και οι επιχειρήσεις τους πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις της περίπτωσης γ' του άρθρου

02

Νομική Κατοχύρωση

Η συμμετοχή πρέπει να είναι νομικά κατοχυρωμένη και σύμφωνη με τον εταιρικό σκοπό

03

Υλοποίηση Έργων

Ανάπτυξη και υλοποίηση έργων ανανεώσιμης ενέργειας για την τοπική κοινωνία



Εταιρικός Σκοπός και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Ο εταιρικός σκοπός της εξεταζόμενης εταιρείας περιλαμβάνει ρητά τη βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη μέσω της υλοποίησης σχεδίων που αφορούν σε συστήματα μεταφορών χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών ρύπων, την αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, και την εφαρμογή αναπτυξιακών σχεδίων νέων τεχνολογιών για τη βιοοικονομία.



Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα

Υλοποίηση σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας μέσα από συστήματα μεταφορών χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών ρύπων, συμβάλλοντας στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των αστικών περιοχών.



Αξιοποίηση ΑΠΕ

Ανάπτυξη και εφαρμογή έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που προωθούν την ενεργειακή αυτάρκεια και συμβάλλουν στους εθνικούς στόχους για την κλιματική ουδετερότητα.



Νέες Τεχνολογίες Βιοοικονομίας

Εφαρμογή αναπτυξιακών σχεδίων νέων τεχνολογιών και διαδικασιών για τη βιοοικονομία, προωθώντας καινοτόμες λύσεις για τη διαχείριση των φυσικών πόρων.

Διαχείριση Βιολογικών Αποβλήτων και Βιοενέργεια



Εναλλακτική Διαχείριση Αποβλήτων

Ο εταιρικός σκοπός περιλαμβάνει την εναλλακτική διαχείριση βιολογικών αποβλήτων και την παραγωγή βιοενέργειας για τους ΟΤΑ και τις ενώσεις τους. Αυτή η δραστηριότητα δεν περιορίζεται μόνο στους ΟΤΑ που αποτελούν μετόχους της εταιρείας, αλλά επεκτείνεται και σε άλλους Δήμους και Περιφέρειες της ελληνικής επικράτειας.

Η προσέγγιση αυτή αποτελεί ένα ολοκληρωμένο μοντέλο κυκλικής οικονομίας που μετατρέπει τα απόβλητα σε πηγή ενέργειας, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και στην ενεργειακή αυτάρκεια των τοπικών κοινωνιών.



Συλλογή Αποβλήτων

Οργανωμένη συλλογή και διαλογή βιολογικών αποβλήτων από τους ΟΤΑ

Επεξεργασία

Μετατροπή των αποβλήτων σε βιοαέριο μέσω αναερόβιας χώνευσης

Παραγωγή Ενέργειας

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από βιοενέργεια

Χαρακτηρισμός ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ)

Η εξεταζόμενη εταιρεία χαρακτηρίζεται ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) σύμφωνα με τα κριτήρια που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτός ο χαρακτηρισμός της επιτρέπει να συμμετέχει σε Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας με βάση την περίπτωση γ' του άρθρου 6Γ του νόμου 3468/2006.



Νομική Συμμόρφωση

Η εταιρεία πληροί όλες τις νομικές προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό της ως ΜΜΕ και τη συμμετοχή της σε ΚΑΕ.



Επιχειρηματική Καινοτομία

Ως ΜΜΕ, η εταιρεία μπορεί να αξιοποιήσει καινοτόμες προσεγγίσεις στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας.



Πρόσβαση σε Χρηματοδότηση

Ο χαρακτηρισμός ως ΜΜΕ διευκολύνει την πρόσβαση σε ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα χρηματοδότησης.

Η διπλή ιδιότητα της εταιρείας ως επιχείρησης που ανήκει σε ΟΤΑ και ως ΜΜΕ της προσφέρει ευελιξία και πολλαπλές δυνατότητες συμμετοχής σε ενεργειακές κοινότητες.

Αρμοδιότητα Διοικητικού Συμβουλίου και Πράξεις Διαχείρισης

Νομικό Πλαίσιο Συμμετοχής

Σύμφωνα με το άρθρο 86 του νόμου 4548/2018, η συμμετοχή σε νομικό πρόσωπο που υπηρετεί τον εταιρικό σκοπό αποτελεί πράξη διαχείρισης που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτό σημαίνει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη νομική εξουσία να αποφασίσει για τη συμμετοχή της εταιρείας σε Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας.

- ✓ Το ΔΣ μπορεί να αποφασίσει αυτόνομα για τη συμμετοχή σε ΚΑΕ χωρίς επιπλέον εγκρίσεις.

Η δυνατότητα αυτή ενισχύει την επιχειρηματική ευελιξία της εταιρείας και της επιτρέπει να αξιοποιήσει στρατηγικές συνεργασίες που συνάδουν με τον εταιρικό της σκοπό στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Στρατηγική Απόφαση

Το ΔΣ εκτιμά τις ευκαιρίες συμμετοχής σε ΚΑΕ

Απόφαση Συμμετοχής

Έκδοση απόφασης για συμμετοχή στην ΚΑΕ



Νομική Εξέταση

Επαλήθευση της συμβατότητας με τον εταιρικό σκοπό

Υλοποίηση

Ενεργοποίηση της συμμετοχής και έναρξη δραστηριοτήτων

Συμπεράσματα και Προοπτικές



Νομική Συμβατότητα και Διπλή Κάλυψη

Η ανάλυση του νομοθετικού πλαισίου καταδεικνύει ότι η εξεταζόμενη εταιρεία πληροί πολλαπλές προϋποθέσεις για συμμετοχή σε Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας. Ως επιχείρηση που ανήκει σε ΟΤΑ και ταυτόχρονα χαρακτηρίζεται ως ΜΜΕ, διαθέτει διπλή νομική βάση για τη συμμετοχή της σε ΚΑΕ.



Στρατηγική Ευθυγράμμιση

Ο εταιρικός σκοπός που εστιάζει στη βιώσιμη ανάπτυξη, την αξιοποίηση ΑΠΕ, τη βιοενέργεια και την υποστήριξη των ΟΤΑ είναι πλήρως ευθυγραμμισμένος με τους στόχους των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας. Επιπλέον, η αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου να αποφασίζει για τη συμμετοχή σε νομικά πρόσωπα που υπηρετούν τον εταιρικό σκοπό διευκολύνει τη διαδικασία ένταξης σε ΚΑΕ.



Ενεργειακή Μετάβαση

✓ **Συνιστάται** η άμεση αξιοποίηση των νομικών δυνατοτήτων που παρέχει ο νέος νόμος για τη συμμετοχή σε Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας, ως στρατηγική κίνηση για την ενίσχυση του ρόλου της εταιρείας στην ενεργειακή μετάβαση της χώρας.